

ТРГОВИНА ЉУДИМА-

КАКО ЗАШТИТИТИ ДЕЦУ ОД ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ДРУГИХ ИЗАЗОВА САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА

Презентација намењена родитељима ученика
ОШ “Мирослав Антић”

Београд

ТРГОВИНА ЉУДИМА У СРБИЈИ

- ⦿ **Експлоатација људи постоји од када је света.**

Неки људи користе своју моћ (физичку, материјалну, интелектуалну и др.) да би друге особе довели у подређен положај и на тај начин их експлоатисали и стекли добит.

- ⦿ **У Србији је кривично дело трговина људима по први пут уведено у кривични закон 2003.г.**
- ⦿ **Од тада, у нашој земљи се годишње препозна од 50 до 120 жртава трговине људима, од чега више од 50 % чине деца.**

ТРГОВИНА ЉУДИМА У СРБИЈИ

- **Најчешће препознат вид експлоатације у Србији је сексуална експлоатација**
(коришћење особа кроз експлоатацију проституције, порнографије, принудне удаје...)
- **Затим следе радна експлоатација, принуда на вршење кривичних дела, просјачење...**
- **Регистровано је и неколико случајева трговине децом ради усвојења.**

Да ли сви имамо једнаке
шансе да постанемо жртве
трговине људима?

НЕКИ СУ РАЊИВИЈИ ОД ДРУГИХ !

- Иако се често говори да сви можемо постати жртве трговине људима деца су најрањивија.
- Међу децом, најрањивија су деца која:
 - Немају адекватну бригу и старање родитеља (занемаривана и запуштана деца, деца смештена у установама социјалне заштите...)
 - Имају одређене сметње у развоју (интелектуалне, здравствене, физичке...)
 - Имају погрешне моделе понашања у свом окружењу (породичном, вршњачком, у медијима...)
 - Жртве су вршњачког или породичног насиља
 - Припадају сиромашним и др. маргинализованим групама

**ТРАФИКЕР ТАЧНО ЗНА НА КОЈИ НАЧИН
МОЖЕ КОЈУ ОСОБУ ЕКСПЛОАТИСАТИ**

**ТО ЈЕ УВЕК ДЕЛО ИЗВЕДЕНО СА
НАМЕРОМ**

**(ТРГОВАЦ ЗНА КАКО ДА ЖРТВУ ДРЖИ ПОД КОНТРОЛОМ- ЗЛОУПОТРЕБА
ПОЛОЖАЈА, ОДНОСА ПОВЕРЕЊА, ОБМАЊИВАЊЕМ И ДОВОЂЕЊЕМ У
ЗАБЛУДУ, ЗАСТРАШИВАЊЕМ, СИЛОМ, ПРЕТЊАМА, УЦЕНОМ)**

**ЖРТВА ТО НЕ МОРА ДА УОЧИ ИЗ СВОЈЕ
ПЕРСПЕКТИВЕ**

ЗЛОУПОТРЕБА РАЊИВОСТИ

- Не постану све особе које су рањиве жртве трговине људима, али се њихова рањивост може злоупотребити како би се лакше остварила контрола над њима, а затим експлоатисали.
- Деца која показују асоцијално понашање и имају мањак родитељске бриге могу бити експлоатисани за вршење кривичних дела у туђем интересу (продаја наркотика, крађе...)
- Девојчице које се пренаглашено сексуализовано понашају и облаче, без адекватне родитељске контроле њиховог окружења или понашања, са великом жељом да брзо дођу до новца могу бити злоупотребљена за сексуалну експлоатацију.
- Деца из занемарујућих породица, неукључена у образовни систем, која су изузетно сиромашна, из маргинализованих група често бивају експлоатисани за просјачење или рад на улици.

ЗЛОУПОТРЕБА РАЊИВОСТИ

- На децу и тинејџере је лакше остварити утицај него на одрасле. У ту сврху над децом не морају бити примењени сила и претња.
- Најчешће се користе уцене, лажна обећања о бољем животу, послу, путовању, претња да ће се објавити нека компромитујућа информација о њима или фотографија због које би се постидели или били одбачени од стране других.
- Ако је код једне особе/ детета присутно више фактора рањивости, лакше ју је злоупотребити и експлоатисати.

ОСОБА НАЈЧЕШЋЕ НЕ ПРЕПОЗНАЈЕ ДА ЈЕ ЖРТВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

- **Просечан човек нема свест о томе да је жртва трговине људима** (недовољно познавање законских одредби, има лични доживљај лошег третмана/емоције...)
- **Прихвата то искуство као део свог идентитета** (погрешно тумачи да је сам одговоран за позицију у коју је доведен, интерпретација ситуације од стране других- да је проститутка, да је вршилац кривичног дела, просјак, мигрант...)

СЕКУНДАРНА ВИКТИМИЗАЦИЈА

Нека наша понашања могу повредити жртву и након њеног изласка из ситуације трговине људима (испитивања о повређујућем догађају, препричавање њене ситуације пред другима, осуда њених понашања, стигматизација, стварање осећаја личне кривице и одговорности, објављивање њене ситуације у медијима и др.)

Морамо се трудити да својим понашањем допринесемо да особа што пре превазиђе негативна искуства и трауму.

- показивањем разумевања и саосећања за њу
- стварањем атмосфере сигурног окружења и искрене подршке
- укључивањем других који могу помоћи (родитељи, наставници, вршњаци...)

УЛОГА РОДИТЕЉА ЈЕ ВАЖНА У
ОСНАЖИВАЊУ ДЕТЕТА ДА СЕ
СУПРОТСТАВИ
РИЗИКУ ОД
ТРГОВИНЕ ЉУДИМА ИЛИ НЕКОГ
ДРУГОГ
ВИДА НАСИЉА

ПРЕПОРУКЕ РОДИТЕЉИМА

- Показивати свом детету љубав и разумевање, али му јасно постављати границе у понашању (да јасно зна шта је дозвољено, а шта не, која понашања су у складу са друштвеним нормама и његовим узрастом и доследно их се придржавати)
- Оснаживати дете да се самозаштити, да слободно каже “не” неприхватљивим понашањима и захтевима од стране других.
- Развијати код детета емпатију, љубав према другима, учити га да штити и помаже особама које су у односу на њега немоћније и рањивије.

У СЛУЧАЈУ СУМЊЕ ДА ЈЕ ДЕТЕ МОГУЋА ЖРТВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

- Уколико је ситуација у вези са школским окружењем, о томе обавестити разредног старешину, стручну службу школе (психолог и педагог) или директора, а онда ће уз њихову подршку бити укључени полиција и социјална служба.
- Уколико се ради о ситуацији која није везана за школско окружење- обавестити полицију, а подршку за опоравак и наставак школовања затражити и од стручне службе у школи, како би дете што лакше превазишло претрпљену трауму и наставило школовање.